

ภาคผนวก ค

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสถานีโทรทัศน์ไอทีวีแต่ละช่วงเวลา

เวลา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
พ.ศ. 2535	รัฐได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติ (พรบ.) ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็น พรบ.ที่เกี่ยวกับกรณีไอทีวี <ul style="list-style-type: none"> - พรบ. ฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญว่าด้วยให้รัฐบาลเป็นผู้ออกใบอนุญาต หรือ ให้สัมปทานแก่ภาคเอกชนที่โครงการมีมูลค่ามากกว่า 1 พันล้านบาท - พรบ. ฉบับดังกล่าว มีการกำหนดขั้นตอนที่สำคัญ เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการ และผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี (ครม.)
พ.ศ. 2538	สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) เป็นผู้ออกใบอนุญาตให้ไอทีวีเปิดดำเนินการได้ และมี ข้อสัญญา 4 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีนี้ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) ไอทีวีจะต้องจ่ายค่าสัมปทานให้แก่ สปน. จำนวน 1 พันล้านบาทต่อปี (ในปีปัจจุบัน) 2) สัดส่วนรายการ ไอทีวีจะออกอากาศ ในสัดส่วน 70/30 (ข่าวและสารคดี 70% และบันเทิง 30%) ของรายการที่ออกอากาศ และมีข้อจำกัดในเวลาที่มีผู้ชมสูง (Prime Time) หากไม่เป็นไปตามข้อกำหนดไอทีวีจะถูกรับรายวันจำนวน 10% ของค่าสัมปทานต่อปี และอาจถูกยึดใบอนุญาตได้หากยังฝ่าฝืน 3) ข้อสัญญาห้ามคู่แข่ง ไอทีวีสามารถเรียกร้องค่าเสียหายในกรณีที่รัฐบาลอนุญาต หรือไม่ห้ามการโฆษณาทางทีวี 1) โดยช่องเดิมที่มีอยู่แล้วที่ไม่สามารถมีโฆษณาได้ หรือ 2) ช่องเอกชนช่องใหม่ 4) หากมีข้อโต้แย้งกันของสองฝ่าย ให้ถือ คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการถือเป็นที่สุด
พฤศจิกายน 2542	สถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้มี โฆษณาได้ ทำให้ไอทีวีได้แจ้งไปยัง สปน. ถึงกรณีดังกล่าว และได้ดำเนินการขอ แก้ไขสัญญา แต่ ไม่มีความคืบหน้าใด ๆ
ธันวาคม 2543	บ. ชิน คอร์ปอเรชั่น กลายเป็นเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของไอทีวี และหลังจากนั้น ได้มีการเพิ่มทุนอีกหลายครั้ง จนชิน คอร์ปถือหุ้นมากกว่า 50 %

เวลา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
มีนาคม 2545	สเปน. ได้ยอมรับถึงข้อร้องเรียนของไอทีวี และเปิดให้มีการเจรจาเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง แต่ไม่มีข้อยุติ
กันยายน 2545	ไอทีวี ได้ฟ้อง สเปน. ต่ออนุญาโตตุลาการ
มกราคม 2546	อนุญาโตตุลาการ ได้วินิจฉัยให้ ไอทีวีชนะใน ข้อสัญญาห้ามคู่แข่ง ทำให้มีการแก้ไขสัญญาสัมปทาน มีการคืน และลดค่าสัมปทานลง สัดส่วนรายการเปลี่ยนเป็น 50/50 และไม่มีข้อจำกัดในเวลาที่มียุทธศาสตร์สูง
30 มกราคม 2547	<p>คณะอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ให้สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ชดเชยค่าเสียหาย ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชำระเงินคืนแก่ บริษัท ไอทีวี (มหาชน) จำกัด จำนวน 20 ล้านบาท 2. ปรับลดผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำจากเดิมปีละ 1,000 ล้านบาท เหลือ 230 ล้านบาท โดยไม่ต้องชำระเงินขั้นต่ำในส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีอีก 3. ปรับลดผลประโยชน์ตอบแทนจากร้อยละ 44 เหลือร้อยละ 6.5 ของรายได้ ก่อนหักค่าใช้จ่ายและภาษีอากร โดยเปรียบเทียบกับเงินประกันผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำปีละ 230 ล้านบาท จำนวนใดมากกว่าให้ชำระตามจำนวนนั้นตั้งแต่วันที่ 3 ก.ค.2545 เป็นต้นไปจนสิ้นสุดสัญญา 4. ให้ สเปน. คืนเงินค่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำที่บริษัทได้ชำระเกินจากข้อ3. จำนวน 570 ล้านบาท 5. ให้บริษัทสามารถออกอากาศช่วงไพรม์ไทม์ คือระหว่างเวลา 19.00 น. -21.30 น. โดยไม่ถูกจำกัดประเภทของรายการ ทั้งนี้โดยเสนอรายการข่าว สารคดี และสาระประโยชน์ในสัดส่วนเวลาทั้งหมดเพียง 50%
10 พฤษภาคม 2549	<p>ศาลปกครองกลางชี้ว่าคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ส่งผลให้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สเปน. ไม่ต้องจ่ายเงินค่าชดเชยสัมปทาน 570 ล้านบาท และอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจชี้ขาดให้ปรับลดเงินผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาร่วมงาน 2. ไม่ต้องจ่ายค่าปรับ 20 ล้านบาท จากกรณีที่ปล่อยให้ผู้ถือหุ้นอื่นมีโฆษณา 3. สัดส่วนการนำเสนอข่าวสารต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์เดิม คือรายการสาระ ร้อยละ 70 รายการบันเทิงร้อยละ 30

เวลา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
พฤษภาคม 2549	ศาลปกครองตัดสินให้ คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ เป็นโมฆะ โดย อยู่บนพื้นฐานที่ว่า อนุญาโตตุลาการ ไม่มีอำนาจเหนือคำวินิจฉัย ไอทีวีได้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด
ธันวาคม 2549	ศาลปกครองสูงสุดได้ตัดสินยืนให้ คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ เป็นโมฆะบนพื้นฐานที่ว่า <ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อสัญญาห้ามคู่แข่งไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือ มีผลผูกพัน เพราะไม่ได้นำเข้า คณะรัฐมนตรี (ครม.) เพื่อขออนุมัติ ตั้งแต่ เซ็นสัญญาสัมปทานครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2538 ตาม พรบ. พ.ศ. 2535 2. ไอทีวีไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าไม่ผิดเพราะไม่ทราบเรื่องกฎหมายว่า สปน. ต้องนำเรื่องเสนอต่อ ครม. เพื่ออนุมัติ (เนื่องจาก พรบ. พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมาย) 3) จากข้อ 2 เป็นเหตุให้ ไอทีวีจะต้องจ่ายค่าสัมปทาน และปฏิบัติตามสัดส่วนรายการที่ระบุในสัญญาฉบับแรก แต่ไม่มีการตัดสินปรับหรือลงโทษแต่อย่างใด 4) แต่ก่อนหน้านั้นได้มีการแก้ไขสัญญาสัมปทานของไอทีวีอื่น ๆ และมีการเสนอเรื่องเข้า ครม. อย่างถูกต้อง
6 มีนาคม 2550	สปน. มีคำสั่งให้ไอทีวีชำระส่วนต่างที่ไอทีวี ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ กับสัญญาฉบับแรก <ol style="list-style-type: none"> 1) ค่าสัมปทานที่ค้างชำระทั้งหมด รวมถึงดอกเบี้ย จำนวน 2 พันล้านบาท 2) ค่าปรับที่ฝ่าฝืนในเรื่องสัดส่วนรายการ 100 ล้านบาทต่อวัน (10% ของ 1 พันล้านบาทต่อปี จ่ายเป็นรายวัน) รวม 1 แสนล้านบาทนับจากวันที่ไอทีวีดำเนินการ ตามคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ ในเดือน มกราคม 2546 (100 ล้าน x 3 ปี หรือ 1,000 วัน) จึงมีการวิพากษ์วิจารณ์ กันอย่างมาก ถึงค่าปรับที่แพงลิ่วอย่างไม่มีเหตุผลที่เกิดขึ้นกับไอทีวี
	ไอทีวีได้แจ้งต่อ สปน. ว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งศาลและยินดีจ่ายค่าสัมปทานจำนวน 2 พันล้านบาท สำหรับค่าปรับไอทีวีได้เสนอดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. การดำเนินการในเรื่องสัดส่วนรายการนั้น ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ เท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะฝ่าฝืน ควรจะถือเป็นการฝ่าฝืนต่อเมื่อไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ซึ่งหลังจากที่ศาลมีคำสั่งในครั้งแรก ไอทีวีได้กลับ

เวลา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
	<p>มาใช้สัดส่วนรายการตามเดิม</p> <p>2) ในกรณีฝ่าฝืน และการปรับ ไอทีวีได้มีการคำนวณและพบว่า มีจำนวนน้อยกว่าที่ สเปน. จำนวนไว้จำนวน 1 แสนล้านบาท จึงขอให้ทาง สเปน. จำนวนใหม่</p> <p>3) ไอทีวีได้คำนวณค่าปรับจำนวน 10% ของ 1 พันล้านต่อปีของค่าสัมปทาน เป็นเงิน 100 ล้านบาทต่อปี และจ่ายเป็นรายวัน ไม่ใช่คิดเป็นรายวัน ดังนั้น ค่าปรับจะเป็น 274,000 บาท ต่อวัน จำนวน 1000 วัน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 274 ล้านบาท</p> <p>สเปน. ยืนยันคำสั่งและวิธีการคำนวณค่าปรับแบบเดิม ที่ให้ไอทีวีจ่ายค่าปรับจำนวน 1 แสนล้านบาท ไอทีวีไม่ชำระค่าสัมปทาน จำนวน 2 พันล้านบาท (รวมทั้งค่าปรับด้วย) ได้ ภายในวันที่ 6 มีนาคม 2550 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่ทาง สเปน. กำหนด ไอทีวีจึงถูกเพิกถอนใบอนุญาต สิทธิประโยชน์ทั้งหมดถูกโอนให้ สเปน. เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งไอทีวีจะกลายเป็นสถานีโทรทัศน์ของรัฐอีกช่องหนึ่ง ชื่อ ไอทีวี โดยก่อนหน้านี้ รัฐบาลแจ้งว่าจะจ้างพนักงานไอทีวีต่อ และจะให้มีการออกอากาศต่อไป โดยไม่หยุดชะงัก</p> <p>กรม. สั่งระงับการออกอากาศของไอทีวีจนกว่าจะโอนเป็น ไอทีวีเสร็จสิ้น ภายใน 1 เดือน</p>
7 มีนาคม 2550	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่า สเปน. สามารถมอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์เข้าดำเนินการแทนไอทีวีได้ และในวันเดียวกัน ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้ไอทีวีสามารถออกอากาศต่อไปได้ เพราะเป็นการบริการสาธารณะ</p> <p>ผู้ถือหุ้นได้มีการประชุมกันเพื่อตัดสินใจว่าจะดำเนินการฟ้องร้อง สเปน. ในประเด็นที่สำคัญดังนี้</p> <p>1) การคำนวณค่าปรับที่ไม่เป็นธรรมและเกินจริง ควรใช้การคำนวณของไอทีวีที่สมเหตุสมผลกว่า และควรคืนใบอนุญาตให้ไอทีวี</p> <p>2) การที่ สเปน. ไม่นำข้อสัญญาห้ามคู่แข่ง เข้า กรม. เพื่ออนุมัติ (เมื่อมีการเซ็นสัญญาครั้งแรก พศ. 2538) ถือเป็น การละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐตามกฎหมายอาญา ดังนั้น สเปน. จะต้องถูกฟ้องในเรื่องนี้</p> <p>3) การที่ สเปน. ไม่นำข้อแก้ไข (ตามคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ เดือน</p>

เวลา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
	<p>มกราคม 2546) เข้า ครม.เพื่ออนุมัติ (ซึ่งมีผลทางกฎหมายต่อการแก้ไขตาม พรบ. และเพื่อให้สัญญาที่ระบุว่าหากมีข้อโต้แย้งกันของสองฝ่าย ให้ถือ คำวินิจฉัยของของอนุญาโตตุลาการถือเป็นที่สุดมีผลทางกฎหมาย) เป็นการ ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐตามกฎหมายอาญา และผิดสัญญา สัมปทาน ดังนั้น สเปน. จะต้องถูกฟ้อง</p> <p>4) หากศาลแพ่งพิพากษาว่า สเปน. มีความผิดจริง ศาลอาจสั่ง สเปน. ให้ คืนใบอนุญาตให้ไอทีวี รวมทั้งสินทรัพย์ อื่น ๆ ด้วย กระบวนการเหล่านี้จะต้อง ผ่าน 3 ศาล อาจใช้เวลา 2-3 ปี</p>